

Znak sprawy: DDP-1.0530.7.2019

ZAWIADOMIENIE O SPOSOBIE ZAŁATWIENIA PETYCJI

Minister Infrastruktury działając na podstawie art. 13 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) zawiadamia, że petycja Fundacji na Rzecz Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego z dnia 9 czerwca br. (data wpływu: 5 sierpnia 2019 r.) została rozpatrzona negatywnie.

UZASADNIENIE

Na wstępie należy nadmienić, że na mocy art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2068, z późn. zm.) zarządcą drogi jest organ administracji rządowej lub jednostki samorządu terytorialnego, do którego właściwości należą sprawy z zakresu planowania, budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i ochrony dróg.

Zgodnie z art. 19 ust. 2 ustawy o drogach publicznych, co do zasady, zarządcami dróg są dla dróg:

- 1) krajowych – Generalny Inspektor Dróg Krajowych i Autostrad;
- 2) wojewódzkich – zarząd województwa;
- 3) powiatowych – zarząd powiatu;
- 4) gminnych – wójt (burmistrz, prezydent miasta).

Wobec powyższego, zgodnie z Konstytucją RP z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. poz. 483, z późn. zm.) ustrój terytorialny Rzeczypospolitej Polskiej zapewnia decentralizację władzy publicznej. Na mocy art. 16 ust. 2 Konstytucji RP, samorząd terytorialny uczestniczy w sprawowaniu władzy publicznej, a przysługującą mu w ramach ustaw istotną część zadań publicznych wykonuje w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność. Oznacza to, iż Minister Infrastruktury nie ma możliwości podejmowania działań związanych z zarządzaniem drogami samorządowymi.

Niezależnie od powyższego, Ministerstwo Infrastruktury przekazuje następujące informacje.

Działania zarządcy dróg oraz PSP i Policji polegające na usuwaniu skutków zdarzeń komunikacyjnych na drogach są realizowane w oparciu o powszechnie obowiązujące przepisy prawa nakładające na ww. podmioty określone obowiązki w ramach realizowanych przez nie zadań ustawowych, w szczególności przez ustawę o drogach publicznych, ustawę z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1990, z późn. zm.) oraz ustawę z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1372, z późn. zm.), a także akty wykonawcze do powyższych ustaw.

niepodlega

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

Do obowiązków zarządcy drogi należą, zgodnie z art. 19 ust. 1 ustawy o drogach publicznych sprawy wynikające z zakresu planowania, budowy, przebudowy, utrzymania i ochrony dróg. Definicja utrzymania drogi zawarta w art. 4 pkt 20 ustawy obejmuje wykonywanie robót konserwacyjnych, porządkowych i innych zmierzających do zwiększenia bezpieczeństwa i wygody ruchu, w tym także odśnieżanie i zwalczanie śliskości zimowej. Użyte w powyższej definicji wyrazy „roboty porządkowe i inne” nie wiążą się z usuwaniem i unieszkodliwianiem zanieczyszczeń chemicznych powstałych m.in. w wyniku kolizji na drodze. Ponadto do zadań zarządcy drogi należą na podstawie art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2018 r. poz. 1454, z późn. zm.) obowiązki utrzymania czystości i porządku na drogach publicznych.

Tak więc zarządcy dróg podczas kolizji drogowych i akcji ratunkowych prowadzonych przez Straż Pożarną wykonują następujące działania:

- koordynują roboty w pasie drogowym, czyli uzgadniają wzajemne działania innych służb (art. 20 pkt 7 ustawy o drogach publicznych),
- wprowadzają ograniczenia bądź zamykają drogi i drogowe obiekty inżynierskie dla ruchu oraz wyznaczają objazdy drogami różnej kategorii, gdy występuje bezpośrednio zagrożenie bezpieczeństwa osób lub mienia (art. 20 pkt 14 ustawy o drogach publicznych),
- wykonują roboty porządkowe niezatrzymane dla innych służb (np. usuwanie zniszczonych elementów infrastruktury drogowej w tym fragmentów barier energochłonnych, znaków itp.).

Państwowa Straż Pożarna zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1499, z późn. zm.) stanowi zawodową, umundurowaną i wyposażoną w specjalistyczny sprzęt formację, przeznaczoną do walki z pożarami, klęskami żywiołowymi i innymi miejscowymi zagrożeniami. Do podstawowych zadań Państwowej Straży Pożarnej, zgodnie z art. 1 ust. 2 ww. ustawy należy m.in. organizowanie i prowadzenie akcji ratowniczych w czasie pożarów, klęsk żywiołowych lub likwidacji miejscowych zagrożeń, oraz wykonywanie pomocniczych specjalistycznych czynności ratowniczych w czasie klęsk żywiołowych lub likwidacji miejscowych zagrożeń przez inne służby ratownicze. Należy mieć również na uwadze przepis art. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1372, z późn. zm.) stanowiący, że ochrona przeciwpożarowa polega na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem poprzez m.in. zapewnienie sił i środków do zwalczania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia i prowadzenie działań ratowniczych. Zaś zgodnie z art. 2 pkt 2 ustawy o ochronie przeciwpożarowej przez działania ratownicze – rozumie się każdą czynność podjętą w celu ochrony życia, zdrowia, mienia lub środowiska, a także likwidację przyczyn powstania pożaru, wystąpienia klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Zakres działania służb ratownictwa Państwowej Straży Pożarnej z podziałem na poszczególne rodzaje służb ratownictwa reguluje rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 3 lipca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (Dz. U. poz. 1319, z późn. zm.). Krajowy system ratowniczo-gaśniczy zgodnie z przepisami tego rozporządzenia w zakresie ratownictwa chemicznego i ekologicznego obejmuje planowanie, organizowanie i realizację działań ratowniczych niezbędnych do zmniejszenia lub likwidacji bezpośrednich zagrożeń stwarzanych przez substancje niebezpieczne dla ludzi, zwierząt, środowiska lub mienia. Przepisy § 15 i 16 ww. rozporządzenia określają zadania służb krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego w zakresie ratownictwa technicznego oraz chemicznego i ekologicznego które odnośnie zanieczyszczeń obejmują m.in.:

- obwałowywanie, wypompowywanie i uszczelnianie miejsc wycieku wody lub innych mediów stwarzających zagrożenie,
- związywanie lub neutralizację substancji niebezpiecznych oraz zabezpieczenie terenu objętego wyciekami substancji niebezpiecznej,
- priorytetowe wykonanie czynności umożliwiających ratowanie środowiska i mienia przed skutkami bezpośrednich zagrożeń stwarzanych przez substancje niebezpieczne,
- dostosowanie sprzętu i technik ratowniczych do miejsca zdarzenia i rodzaju substancji niebezpiecznej w celu ograniczenia skutków wycieku, parowania lub emisji substancji niebezpiecznej,
- prowadzenie czynności z zakresu dekontaminacji wstępnej.

Wyliczenia te mają charakter przykładowy, o czym świadczy użyty zwrot „w szczególności”. Należy mieć jednak na uwadze przepisy ustaw: o ochronie przeciwpożarowej i Państwowej Straży Pożarnej, które mówią o likwidacji miejscowych zagrożeń i likwidacji przyczyn miejscowych zagrożeń. Zatem biorąc pod uwagę przepisy tychże ustaw stanowiące o zadaniach Państwowej Straży Pożarnej i krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego można domniemywać, iż dotyczy to także usuwania substancji niebezpiecznych powstałych w pasie drogowym podczas zdarzeń drogowych obejmujących m.in. awarie, uszkodzenia i kolizje pojazdów.

Przedmiotowe rozporządzenie określa także moment zakończenia działania ratowniczego, który następuje m.in. z chwilą przekazania terenu, obiektu lub mienia objętego działaniem ratowniczym właścicielowi, zarządcy, użytkownikowi lub przedstawicielowi organu administracji rządowej lub samorządu terytorialnego albo Policji lub straży gminnej (miejskiej), a w przypadku braku możliwości ich ustalenia lub nieobecności na miejscu zdarzenia – zgłoszenia tego faktu do właściwego terytorialnie stanowiska kierownika (§ 21 rozporządzenia).

Z racji wyposażenia ww. służb w specjalistyczny sprzęt i środki ochrony osobistej oraz z racji stosowania przez nie odpowiednich technik ratowniczych i odpowiedniej wiedzy na temat postępowania z niebezpiecznymi substancjami chemicznymi (m.in. materiałami eksploatacyjnymi wyciekającymi z uszkodzonych pojazdów), są one odpowiednio przystosowane do wykonywania tego rodzaju prac (§ 16 ust. 6 ww. rozporządzenia).

Substancje powstające w wyniku wypadku drogowego stanowią zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 13 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2019 r. poz. 701 z późn. zm.) odpady powstające podczas prowadzenia akcji ratowniczej lub gaśniczej. Natomiast w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1923) odpady powstałe w wyniku wypadków i zdarzeń losowych zostały podzielone na odpady niebezpieczne i pozostałe, które różnią się sposobem gospodarowania. Zgodnie z katalogiem odpadów oleje odpadowe i odpady ciekłych paliw zakwalifikowano do grupy 13. W zależności od rodzaju substancje te są w większości kwalifikowane jako odpady niebezpieczne.

Należy podkreślić, że służby drogowe zarządcy drogi pracujące przy utrzymaniu dróg nie posiadają odpowiedniej wiedzy i kwalifikacji oraz sprzętu i środków ochrony osobistej do wykonywania prac związanych z likwidacją i utylizacją (związywaniem i usuwaniem) odpadów chemicznych przedostających się do środowiska z pojazdów uszkodzonych w wyniku zaistniałych zdarzeń drogowych obejmujących m.in. awarie, uszkodzenia i kolizje pojazdów. Ponadto służby drogowe nie zostały przeszkolone w zakresie usuwania sorbentami niebezpiecznych substancji chemicznych w związku z czym nie mogą także usuwać odpadów powstałych na skutek związania środka sorbcyjnego z substancjami szkodliwymi wyciekającymi z uszkodzonych na skutek zdarzenia drogowego pojazdów. Powstałe odpady należy właściwie utylizować do czego służby zarządcy drogi nie zostały przygotowane (brak stosownego zaplecza i przeszkolenia).

Biorąc pod uwagę powyższe, w ocenie resortu należy przyjąć, iż Państwowa Straż Pożarna lub inne jednostki działające w krajowym systemie ratowniczo-gaśniczym w ramach działania ratowniczego w trakcie kolizji drogowej są zobowiązane do neutralizacji, a także usuwania substancji niebezpiecznych z drogi. Jedynie bowiem służby wyposażone w specjalistyczny sprzęt i środki ochrony osobistej oraz stosujące odpowiednie techniki ratownicze, a więc np. Straż Pożarna mogą te substancje usuwać. Natomiast podjęcie prac porządkowych na drodze wobec pozostałych odpadów, zanieczyszczeń pozostałych po kolizji drogowej jak i po akcji ratunkowej Państwowej Straży Pożarnej (jak np. rozbite szkło, wrak samochodu) jako działanie mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa ruchu pojazdów lub pieszych na drodze należy do zarządcy drogi.

Ponadto należy zaznaczyć, że Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad w 2013 r. podjęła prace wspólnie z Komendą Główną Straży Pożarnej oraz Komendą Główną Policji w celu przygotowania zasad postępowania podczas zdarzeń na drogach krajowych, które regulowałyby kwestię wzajemnych uprawnień. W dniu 25 stycznia 2017 r. Komendant Główny Policji i Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad zawarli Porozumienie w sprawie współdziałania jednostek organizacyjnych Policji i Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w zakresie działań na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego. Natomiast w dniu 15 grudnia 2017 r. zostało zawarte Porozumienie pomiędzy Generalnym Dyrektorem Dróg Krajowych i Autostrad a Komendantem Głównym Straży Pożarnej w sprawie współpracy jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej i Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w zakresie współdziałania

podczas zdarzeń drogowych oraz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego na drogach krajowych. Przedmiotowe Porozumienie określa ramowy zakres współpracy na poziomie krajowym.

Niezależnie od powyższego, należy wyjaśnić, iż Minister Infrastruktury nie ma uprawnień do stanowienia powszechnie obowiązującej wykładni prawa. Przedstawione stanowisko jest wyrazem wyłącznie poglądu prawnego w przedstawionej sprawie i nie ma charakteru wiążącego. Ponadto Minister Infrastruktury nie nadzoruje organów samorządu terytorialnego. Zatem nie jest możliwe wydanie przez Ministra wiążących wytycznych dla zarządców dróg.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o petycjach sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Z upoważnienia Ministra Infrastruktury

Agnieszka Krupa
Zastępca Dyrektora
Departamentu Dróg Publicznych

Załączniki:

Informacja na temat przetwarzania danych osobowych

Informacja na temat przetwarzania danych osobowych

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1), informuję, że:

- 1) administratorem Pani/Pana danych osobowych jest minister właściwy do spraw transportu z siedzibą w Warszawie, przy ul. Chałubińskiego 4/6, 00-928 Warszawa, zwany dalej „Administratorem danych”;
- 2) Pani/Pana dane osobowe przetwarzane będą w celu rozpatrzenia petycji na podstawie ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) oraz ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096, z późn. zm.);
- 3) podstawą przetwarzania Pani/Pana danych osobowych jest konieczność wypełnienia obowiązków prawnych ciążących na Administratorze danych wynikających z ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach oraz ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego. W przypadku wyrażenia przez Panią/Pana zgody na udostępnienie imienia i nazwiska na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję lub urzędu go obsługującego, podstawą prawną przetwarzania jest udzielona zgoda;
- 4) Administrator danych przewiduje możliwość powierzenia przetwarzania danych innym podmiotom świadczącym na rzecz Administratora danych usługi z zakresu IT;
- 5) podanie danych osobowych jest dobrowolne, ale konsekwencją niepodania danych będzie pozostawienie petycji bez rozpoznania zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach;
- 6) posiada Pani/Pan prawo do:
  - żądania dostępu do treści swoich danych osobowych, ich sprostowania lub ograniczenia przetwarzania,
  - wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania danych osobowych w zakresie w jakim przetwarzanie nie wynika z obowiązku prawnego ciążącego na Administratorze danych,
  - cofnięcia zgody i usunięcia danych w zakresie udostępnienia imienia i nazwiska na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję lub urzędu go obsługującego, co jednak nie będzie miało wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej wycofaniem,
  - wniesienia skargi do organu nadzorczego - Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych;
- 7) Pani/Pana dane osobowe nie podlegają zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji, w tym profilowaniu;
- 8) Pani/Pana dane osobowe w zakresie rozpatrywania petycji będą przechowywane przez Administratora danych przez okres niezbędny do załatwienia sprawy, a następnie przez okres 25 lat, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2018 r. poz. 217, z późn. zm.), po tym czasie wraz z dokumentacją zostaną przekazane do właściwego archiwum państwowego jako materiał archiwalny;
- 9) dane kontaktowe do Inspektora ochrony danych w Ministerstwie Infrastruktury: Inspektor ochrony danych, Ministerstwo Infrastruktury, ul. Chałubińskiego 4/6, 00-928 Warszawa, adres e-mail: inspektor.RODO@mi.gov.pl. Z Inspektorem ochrony danych można się kontaktować we wszystkich sprawach dotyczących przetwarzania przez Administratora danych Pani/Pana danych osobowych oraz korzystania z praw związanych z tym przetwarzaniem danych.